

A photograph of several healthcare workers in blue scrubs and caps walking away from the camera down a brightly lit hospital hallway. The workers are seen from behind, and the hallway has a polished floor and white walls.

OM SOMMARENS BEMANNING 2025

Kontakt: Gina Bayoumi

Kontakt på Novus: Per Fernström

Datum: 7 oktober 2025

VÅRDFÖRBUNDET

BAKGRUND OCH GENOMFÖRANDE

BAKGRUND

Undersökningen har genomförts av Novus på uppdrag av Vårdförbundet. Syftet med undersökningen är att ta reda på målgruppens bild av hur sommarens bemanning har sett ut och hur man i vissa frågor svarade innan sommaren och semester.

MÅLGRUPP

Vårdförbundets förtroendevalda medlemmar som är anställda inom kommun, region, kommunala bolag och privat sektor.

GENOMFÖRANDE

Antal svar: 1 202 st

Fältperiod: 11 – 26 september 2025

Undersökningen är genomförd via webbenkät till Vårdförbundets samtliga förtroendevalda. Vårdförbundet har tillhandahållit urvalet.

RESULTAT

Resultaten presenteras i diagramform.

FELMARGINAL

Felmarginalen är ett mått på osäkerheten i en skattning av en parameter. Felmarginalens storlek beror på andelen som svarar samt antalet intervjuer som har genomförts. Nedan ses exempel på felmarginaler vid olika utfall i undersökningen:

Vid 1 200 intervjuer:

Vid utfall 20/80: +/- 2,3%

Vid utfall 50/50: +/- 2,8%

Vid 500 intervjuer:

Vid utfall 20/80: +/- 3,5%

Vid utfall 50/50: +/- 4,4%

RESULTAT

Drygt var tredje förtroendevald svarar att det har varit stor brist på sommarvikarier på deras arbetsplatser

FRÅGA: Hur har tillgången till sommarvikarier varit i sommar på de arbetsplatser som du representerar?

Signifikanta skillnader mot totalen. Följande undergrupper svarar i högre grad:

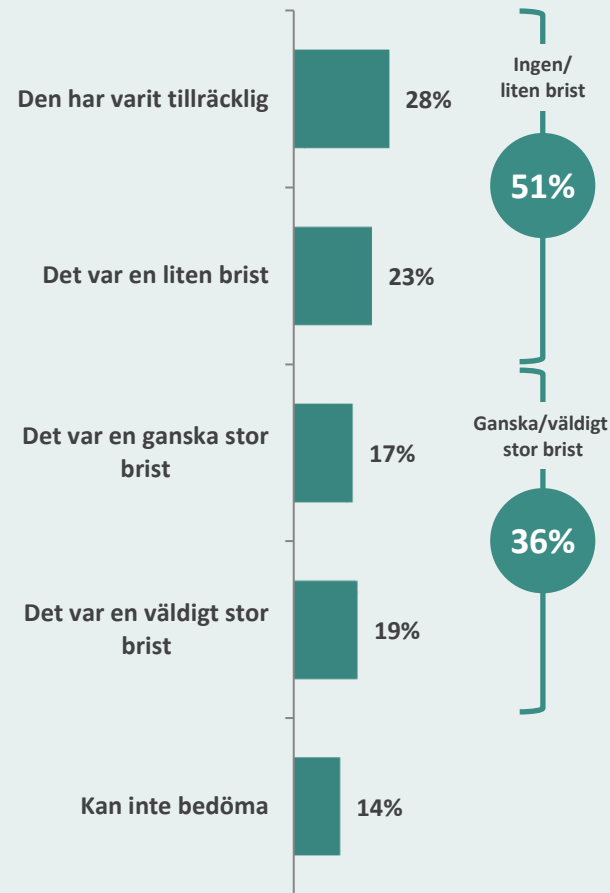
Ingen/liten brist (51%)

- Varken arbetsgivaren eller jag ansåg att vi behövde ta in hyrpersonal (67%)
- Det fanns inga arbetspass i sommarens schema som inte blev bemannade (63%)
- Det uppstod inga ökade patientsäkerhetsrisker kopplade till planeringen av sommarens bemanning (70%)

Ganska/väldigt stor brist (36%)

- Arbetsgivaren tog in hyrpersonal för att klara sommarbemanningen (47%)
- Jag anser, men inte arbetsgivaren, att vi hade behövt ta in hyrpersonal (75%)

- Det fanns arbetspass i sommarens schema som inte blev bemannade (59%)
- Upplevde generellt under sommaren för hög arbetsbelastning som ej kändes hanterbar (83%)
- Det uppstod ökade patientsäkerhetsrisker kopplade till planeringen av sommarens bemanning (56%)
- Upplever att arbetsgivaren förde en dålig dialog om sommarens bemanning på den arbetsplats/de arbetsplatser jag representerar (64%)
- Tycker att arbetsplatsen som man representerar är utsatt för särskilda utmaningar, vilket ställer extra stora krav på sina förtroendevalda (50%)

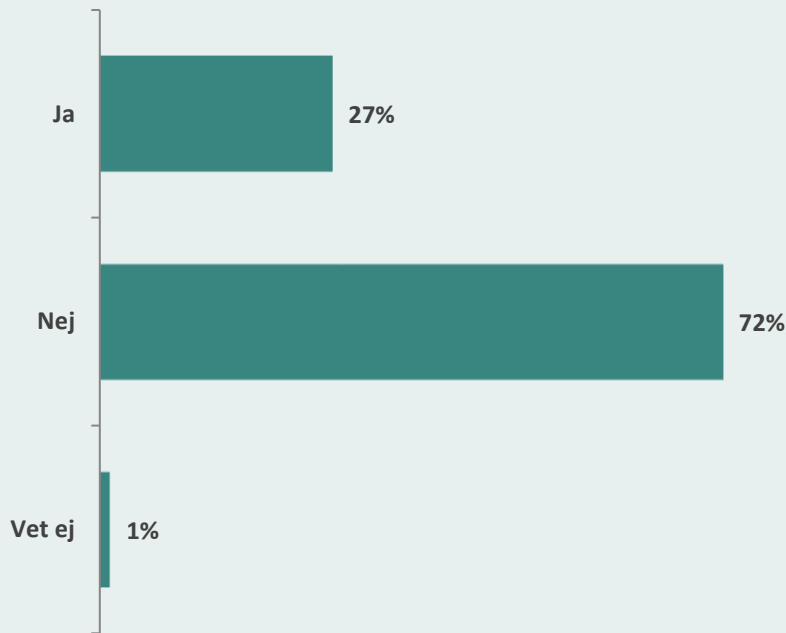

För fler signifikanser, se bifogad tabellbilaga

BAS: Totalt (n=1202)

Majoriteten av arbetsgivarna tog inte in hyrpersonal för att klara sommarbemanningen

FRÅGA: Tog din arbetsgivare in hyrpersonal för att klara sommarbemanningen?

BAS: Totalt (n=1202)

Signifikanta skillnader mot totalen. Följande undergrupper svarar i högre grad:

Ja (27%)

- Representerar verksamhetsområde: Vård av äldre (61%)
- Har varit stor brist på sommarvikarier på arbetsplatsen man representerar (35%)
- Det fanns arbetspass i sommarens schema som inte blev bemannade (36%)
- Upplevde generellt under sommaren för hög arbetsbelastning som ej kändes hanterbar (36%)
- Det uppstod ökade patientsäkerhetsrisker kopplade till planeringen av sommarens bemanning (35%)

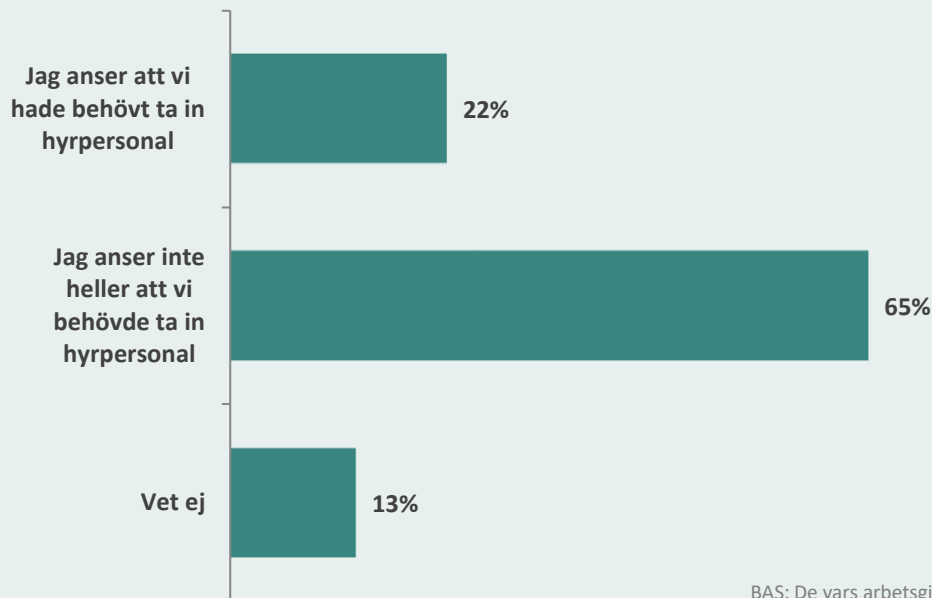
Nej (72%)

- Representerar verksamhetsområde: Primärvård (81%)
- Det fanns inga arbetspass i sommarens schema som inte blev bemannade (82%)
- Det uppstod inga ökade patientsäkerhetsrisker kopplade till planeringen av sommarens bemanning (84%)
- Tycker inte att arbetsplatsen som man representerar är utsatt för särskilda utmaningar, vilket ställer extra stora krav på sina förtroendevalda (79%)

För fler signifikanser, se bifogad tabellbilaga

Nära var fjärde ansåg tvärtemot arbetsgivaren att man hade behövt ta in hyrpersonal för att klara sommarbemanningen

FRÅGA: Du svarade att din arbetsgivare inte tog in hyrpersonal för att klara sommarbemanningen. Vad anser du som förtroendevald om det?

BAS: De vars arbetsgivare inte tog in hyrpersonal (n=864)

Signifikanta skillnader mot totalen.

Följande undergrupper svarar i högre grad:

Jag anser att vi hade behövt ta in hyrpersonal (22%)

- Representerar verksamhetsområde: Primärvård (30%)
- Har varit stor brist på sommarvikarier på arbetsplatsen man representerar (52%)
- Det fanns arbetspass i sommarens schema som inte blev bemannade (41%)
- Upplevde generellt under sommaren för hög arbetsbelastning som ej kändes hanterbar (69%)
- Det uppstod ökade patientsäkerhetsrisker kopplade till planeringen av sommarens bemanning (40%)

För fler signifikanser, se bifogad tabellbilaga

Hälften tycker att arbetsgivaren i hög grad lyckades planera bemanningen utifrån verksamhetens behov

FRÅGA: I vilken grad upplever du att arbetsgivaren lyckades planera bemanningen utifrån verksamhetens behov under sommaren?

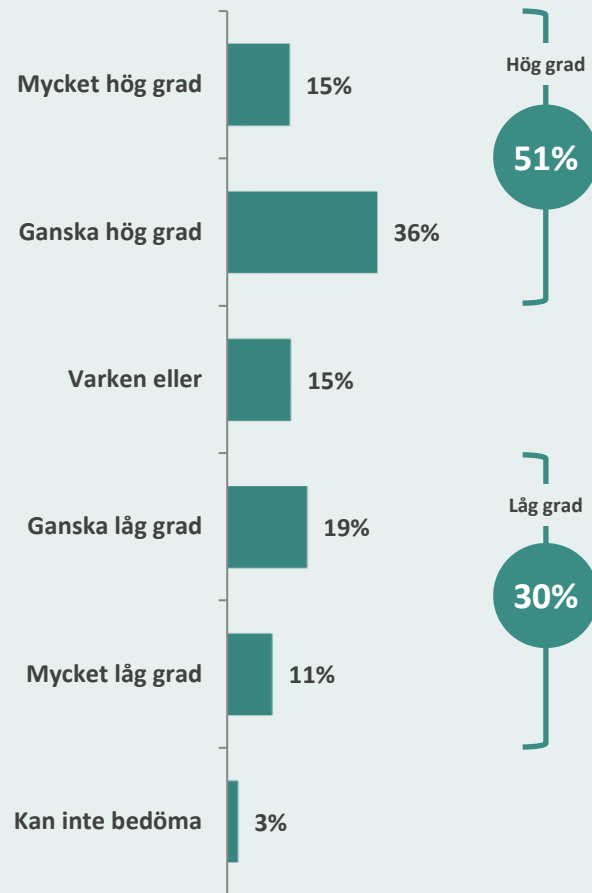
Signifikanta skillnader mot totalen. Följande undergrupper svarar i högre grad:

Hög grad (51%)

- Upplevde generellt under sommaren en lagom arbetsbelastning (85%)
- Upplever att arbetsgivaren förde en bra dialog om sommarens bemanning på den arbetsplats/de arbetsplatser jag representerar (68%)
- Jag anser, men inte arbetsgivaren, att vi hade behövt ta in hyrpersonal (68%)
- Det fanns arbetspass i sommarens schema som inte blev bemannade (55%)
- Upplevde generellt under sommaren för hög arbetsbelastning som ej kändes hanterbar (85%)
- Det uppstod ökade patientsäkerhetsrisker kopplade till planeringen av sommarens bemanning (52%)
- Upplever att arbetsgivaren förde en dålig dialog om sommarens bemanning på den arbetsplats/de arbetsplatser jag representerar (68%)

Låg grad (30%)

- Har varit stor brist på sommarvikarier på arbetsplatsen man representerar (67%)
- Arbetsgivaren tog in hyrpersonal för att klara sommarbemanningen (42%)

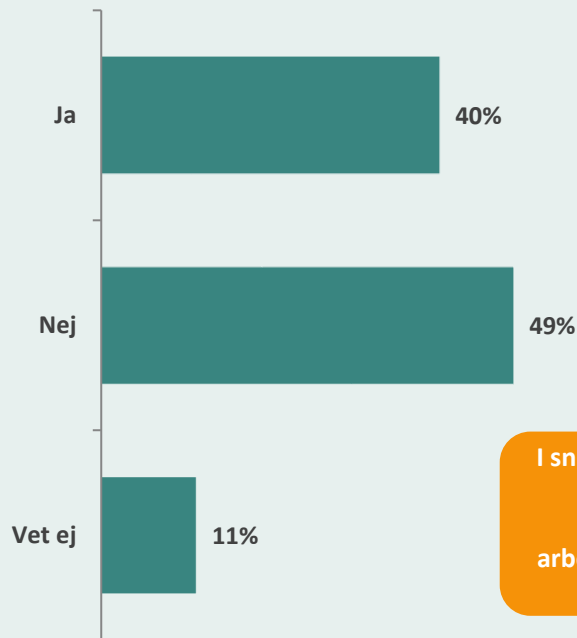

För fler signifikanser, se bifogad tabellbilaga

BAS: Totalt (n=1202)

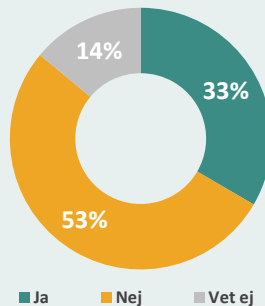
Fyra av tio svarar att det fanns arbetspass i sommarens schema som inte blev bemannade

FRÅGA: Fanns det arbetspass i sommarens schema som inte blev bemannade?

Prediktion innan sommaren

Fråga: Finns det fortfarande obemannade arbetspass i sommarens schema?

I snitt upplever man att 19,4% av sommarens arbetspass inte blev bemannade

BAS: Totalt sep 2025 (n=1202), jun 2025 (n=1611)

Signifikanta skillnader mot totalen. Följande undergrupper svarar i högre grad:

Ja (40%)

- Representerar verksamhetsområde: Vård av äldre (54%)
- Har varit stor brist på sommarvikarier på arbetsplatsen man representerar (66%)
- Arbetsgivaren tog in hyrpersonal för att klara sommarbemanningen (54%)
- Jag anser, men inte arbetsgivaren, att vi hade behövt ta in hyrpersonal (64%)
- Upplevde generellt under sommaren för hög arbetsbelastning som ej kändes hanterbar (74%)
- Det uppstod ökade patientsäkerhetsrisker kopplade till planeringen av sommarens bemanning (59%)

Nej (49%)

- Representerar verksamhetsområde: Primärvård (62%)
- Liten/ingen brist på sommarvikarier på arbetsplatsen man representerar (60%)
- Arbetsgivaren tog inte in hyrpersonal för att klara sommarbemanningen (55%)
- Varken jag eller arbetsgivaren ansåg att vi behövde ta in hyrpersonal (68%)
- Upplevde generellt under sommaren en lagom arbetsbelastning (70%)
- Det uppstod inga ökade patientsäkerhetsrisker kopplade till planeringen av sommarens bemanning (73%)

För fler signifikanser, se bifogad tabellbilaga

Var sjunde uppger att arbetsbelastningen i sommar har varit alldeles för hög

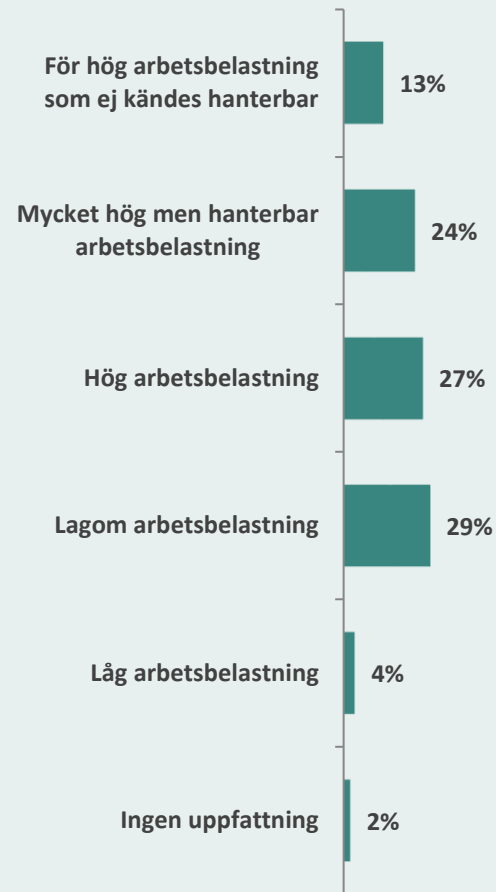
FRÅGA: Hur upplevde du generellt sett arbetsbelastningen under sommaren för de verksamheter du företräder?

Signifikanta skillnader mot totalen. Följande undergrupper svarar i högre grad:

För hög arbetsbelastning som ej kändes hanterbar (13%)

- Har varit stor brist på sommarvikarier på arbetsplatsen man representerar (31%)
- Jag anser, men inte arbetsgivaren, att vi hade behövt ta in hyrpersonal (37%)
- Det fanns arbetspass i sommarens schema som inte blev bemannade (25%)

- Det uppstod ökade patientsäkerhetsrisker kopplade till planeringen av sommarens bemanning (24%)
- Upplever att arbetsgivaren förde en dålig dialog om sommarens bemanning på den arbetsplats/de arbetsplatser jag representerar (31%)

För fler signifikanser, se bifogad tabellbilaga

BAS: Totalt (n=1202)

En sommar präglad av underbemanning, högt patientflöde och ohållbar arbetsbelastning

FRÅGA: Du angav att belastningen varit hög. Beskriv gärna kort hur du upplevt den situation som varit under sommaren.

Öppen fråga.

Sammantaget beskriver de förtroendevalda en sommar med minskad bemanning och ökat tryck, ofta förstärkt av kompetens- och erfarenhetsbrister bland vikarier.

Konsekvensen blir hög arbetsbelastning, många extra-/dubbelpass, uteblivna raster och återkommande upplevelser av etisk stress och risk för försämrad patientsäkerhet – även om flera lyfter att teamarbete och hårda prioriteringar ändå ibland gjort läget hanterbart.

Urval av citat

"Vi går ner på halv bemanning, ställer in alla möten för att frigöra tid. Det räcker ändå inte"

"Minimibemanning utan att man tagit höjd för korttidsfrånvaro"

"Det planerades för minskad provmängd under sommaren men provmängden minskade inte tillräckligt mycket. Dessutom hade det inte tagits höjd för instrumentproblem eller eventuella sjukskrivningar eller andra oförutsedda händelser."

"Konstanta överbeläggningar (mellan 1-2 patienter)."

"Vi skulle ha mindre antal platser men istället blev det periodvis överbeläggningar"

"konstant kö med 40 samtal i kö hela sommaren"

"Ny personal till sommaren som inte var vana med primärvård. De fick för kort introduktion"

"Hyrpersonal med fel/låg kompetens vilket ställt stora krav på ordinarie"

"Hög belastning då vi är förre personal men tack vare bra planering och gott samarbete och struktur var alla uppgifter ändå görbara."

"Har arbetat många dubbelpass, många extrapass..."

"Vissa dagar har det inte gått att ta rast"

"Patientsäkerheten känns inte stabil. Raster kunde inte tas ut. För mycket sk dubbelpass..."

Underbemanning

Högt patientinflöde/
överbeläggning

Kompetensbrist som
ökar belastning på
ordinarie personal

Övertid/dubbelpass,
uteblivna raster, upplevd
patientsäkerhetsrisk

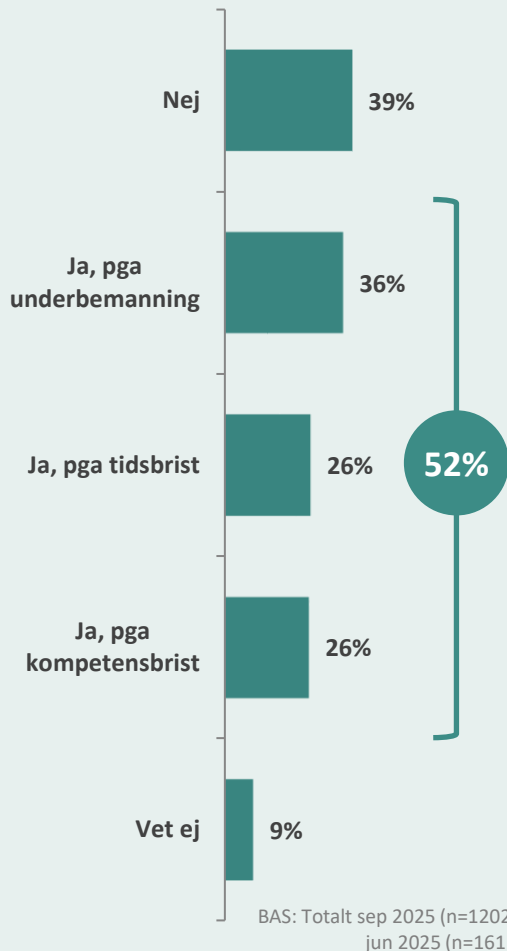
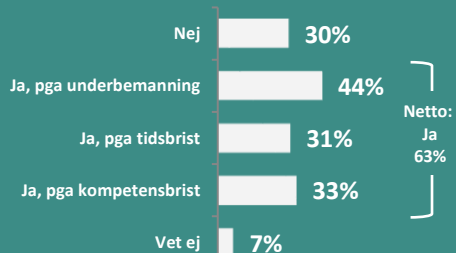
BAS: Besvarat frågan (n=774)
För samtliga öppna svar se bifogad Excelfil

Mer än hälften uppger att det uppstod ökade patientsäkerhetsrisker kopplade till planeringen av sommarens bemanning

FRÅGA: Uppstod det ökade patientsäkerhetsrisker kopplade till planeringen av sommarens bemanning?
Flera ja-svar möjliga.

Prediktion innan sommaren

Fråga: Ser du några ökade patientsäkerhetsrisker kopplade till planeringen av sommarens bemanning?

Signifikanta skillnader mot totalen.

Följande undergrupper svarar i högre grad:

Netto: ja (52%)

- Representerar verksamhetsområde: Medicinsk vård (63%), Vård av äldre (61%)
- Har varit stor brist på sommarvikarier på arbetsplatsen man representerar (82%)
- Arbetsgivaren tog in hyrpersonal för att klara sommarbemanningen (68%)
- Jag anser, men inte arbetsgivaren, att vi hade behövt ta in hyrpersonal (84%)
- Det fanns arbetspass i sommarens schema som inte blev bemannade (77%)
- Upplevde generellt under sommaren för hög arbetsbelastning som ej kändes hanterbar (94%)

För fler signifikanser, se bifogad tabellbilaga

Hälften svarar att arbetsgivaren vidtog åtgärder för befintlig personal för att täcka bemanningsbehovet i sommar

FRÅGA: Vilka åtgärder vidtog arbetsgivaren för befintlig personal för att täcka bemanningsbehovet i sommar? Flera svar möjliga.

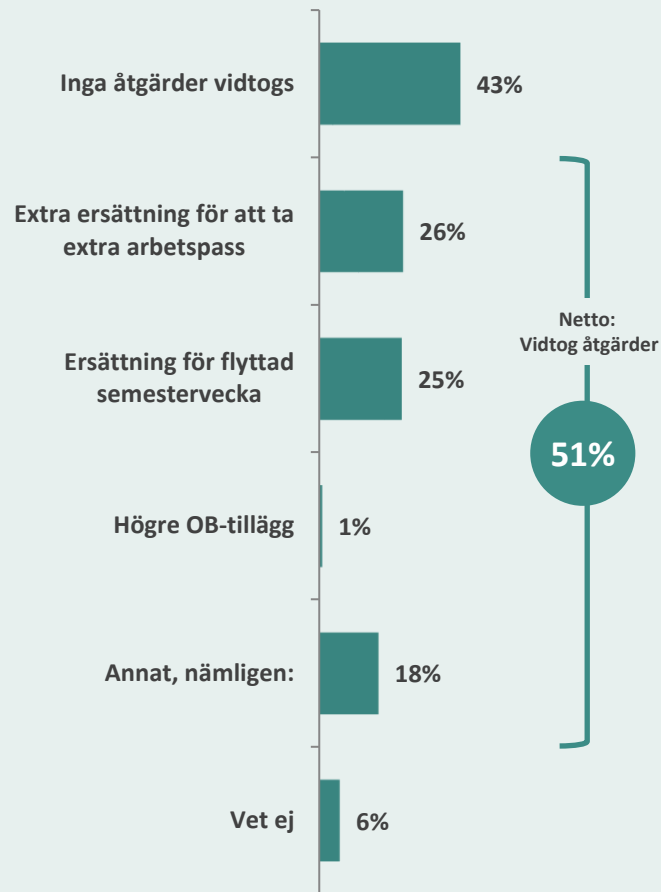
Signifikanta skillnader mot totalen. Följande undergrupper svarar i högre grad:

Inga åtgärder vidtogs (43%)

- Arbetsgivaren tog inte in hyrpersonal för att klara sommarbemanningen (50%)
- Varken jag eller arbetsgivaren ansåg att vi behövde ta in hyrpersonal (56%)
- Det fanns inte arbetspass i sommarens schema som inte blev bemannade (53%)
- Upplevde generellt under sommaren en lagom arbetsbelastning (49%)
- Det uppstod inga ökade patientsäkerhetsrisker kopplade till planeringen av sommarens bemanning (54%)

Netto - Vidtog åtgärder (51%)

- Har varit stor brist på sommarvikarier på arbetsplatsen man representerar (64%)
- Arbetsgivaren tog in hyrpersonal för att klara sommarbemanningen (68%)
- Jag anser, men inte arbetsgivaren, att vi hade behövt ta in hyrpersonal (61%)
- Det fanns arbetspass i sommarens schema som inte blev bemannade (65%)
- Upplevde generellt under sommaren för hög arbetsbelastning som ej kändes hanterbar (61%)
- Det uppstod ökade patientsäkerhetsrisker kopplade till planeringen av sommarens bemanning (60%)

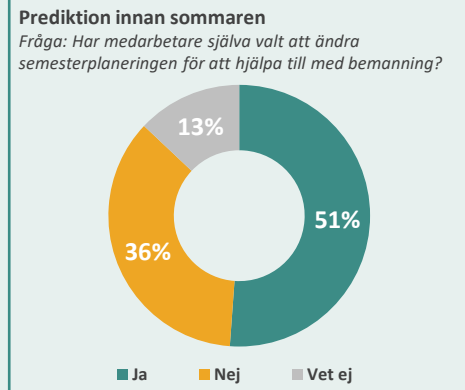
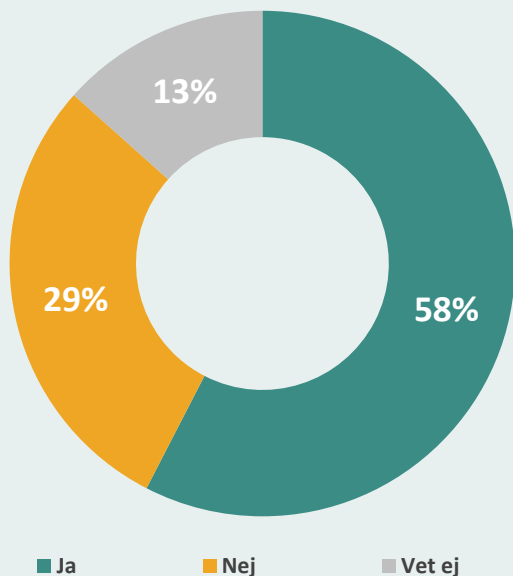

För fler signifikanser, se bifogad tabellbilaga

BAS: Totalt (n=1202)

Nära sex av tio svarar att medarbetarna själva valde att ändra sin semesterplanering för att hjälpa till med bemanningen

FRÅGA: Valde medarbetare själva att ändra sin semesterplanering för att hjälpa till med sommarens bemanning?

BAS: Totalt sep 2025 (n=1202), jun 2025 (n=1611)

Signifikanta skillnader mot totalen. Följande undergrupper svarar i högre grad:

Ja (58%)

- Har varit stor brist på sommarvikarier på arbetsplatsen man representerar (67%)
- Jag anser, men inte arbetsgivaren, att vi hade behövt ta in hyrpersonal (69%)
- Det fanns arbetspass i sommarens schema som inte blev bemannade (67%)
- Upplevde generellt under sommaren för hög arbetsbelastning som ej kändes hanterbar (65%)
- Det uppstod ökade patientsäkerhetsrisker kopplade till planeringen av sommarens bemanning (65%)

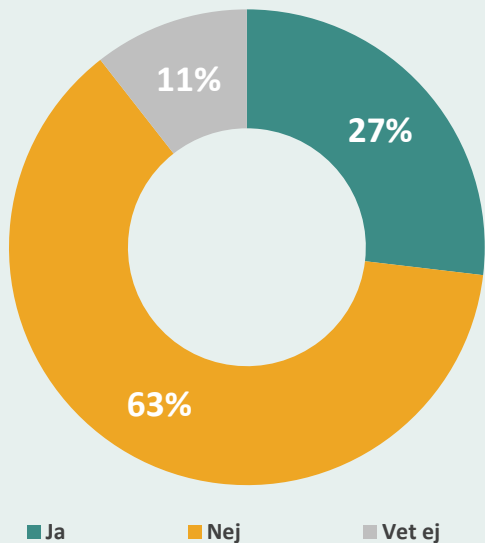
Nej (29%)

- Varken jag eller arbetsgivaren ansåg att vi behövde ta in hyrpersonal (37%)
- Det fanns inte arbetspass i sommarens schema som inte blev bemannade (38%)
- Upplevde generellt under sommaren en lagom arbetsbelastning (39%)
- Det uppstod inga ökade patientsäkerhetsrisker kopplade till planeringen av sommarens bemanning (39%)

För fler signifikanser, se bifogad tabellbilaga

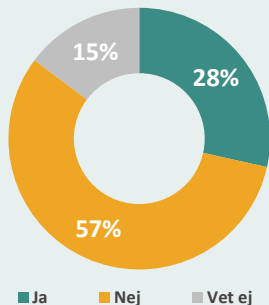
Nära tre av tio upplevde att arbetsgivaren försökte påverka befintlig personal att flytta eller avbryta sin semester

FRÅGA: Upplevde du att arbetsgivaren försökte påverka befintlig personal att flytta eller avbryta sin semester?

Prediktion innan sommaren

Fråga: Har arbetsgivaren nu inför sommaren försökt påverka personal att flytta eller avbryta sin semester?

BAS: Totalt sep 2025 (n=1202), jun 2025 (n=1611)

Signifikanta skillnader mot totalen. Följande undergrupper svarar i högre grad:

Ja (27%)

- Har varit stor brist på sommarvikarier på arbetsplatsen man representerar (41%)
- Jag anser, men inte arbetsgivaren, att vi hade behövt ta in hyrpersonal (46%)
- Det fanns arbetspass i sommarens schema som inte blev bemannade (39%)
- Upplevde generellt under sommaren för hög arbetsbelastning som ej kändes hanterbar (49%)
- Det uppstod ökade patientsäkerhetsrisker kopplade till planeringen av sommarens bemanning (36%)

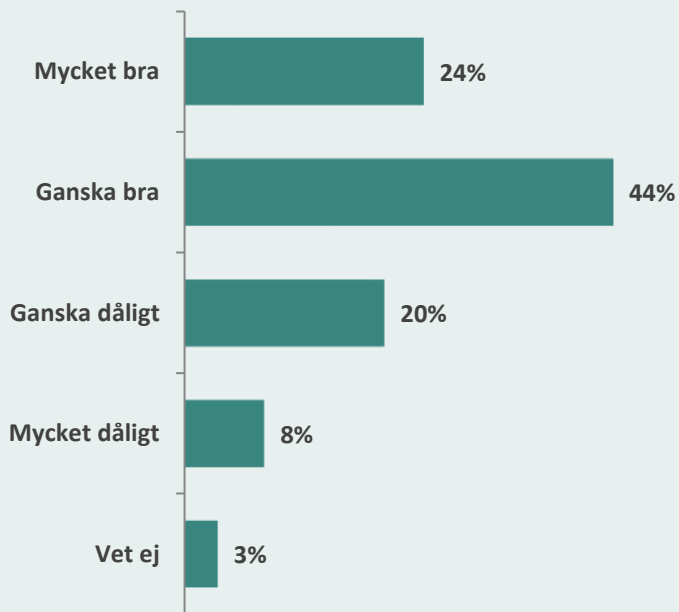
Nej (63%)

- Liten/ingen brist på sommarvikarier på arbetsplatsen man representerar (73%)
- Varken jag eller arbetsgivaren ansåg att vi behövde ta in hyrpersonal (74%)
- Det fanns inte arbetspass i sommarens schema som inte blev bemannade (75%)
- Upplevde generellt under sommaren en lagom arbetsbelastning (75%)
- Det uppstod inga ökade patientsäkerhetsrisker kopplade till planeringen av sommarens bemanning (78%)

För fler signifikanser, se bifogad tabellbilaga

De flesta upplever att arbetsgivaren har fört en bra dialog om sommarens bemanning

FRÅGA: Hur bra eller dåligt upplever du att arbetsgivaren förde dialog om sommarens bemanning på den arbetsplats/de arbetsplatser som du representerar?

BAS: Totalt (n=1202)

Signifikanta skillnader mot totalen. Följande undergrupper svarar i högre grad:

Andel bra (68%)

- Liten/ingen brist på sommarvikarier på arbetsplatsen man representerar (82%)
- Varken jag eller arbetsgivaren ansåg att vi behövde ta in hyrpersonal (82%)
- Det fanns inte arbetspass i sommarens schema som inte blev bemannade (84%)
- Upplevde generellt under sommaren en lagom arbetsbelastning (88%)
- Det uppstod inga ökade patientsäkerhetsrisker kopplade till planeringen av sommarens bemanning (88%)

Andel dåligt (29%)

- Har varit stor brist på sommarvikarier på arbetsplatsen man representerar (51%)
- Jag anser, men inte arbetsgivaren, att vi hade behövt ta in hyrpersonal (59%)
- Det fanns arbetspass i sommarens schema som inte blev bemannade (47%)
- Upplevde generellt under sommaren för hög arbetsbelastning som ej kändes hanterbar (65%)
- Det uppstod ökade patientsäkerhetsrisker kopplade till planeringen av sommarens bemanning (46%)

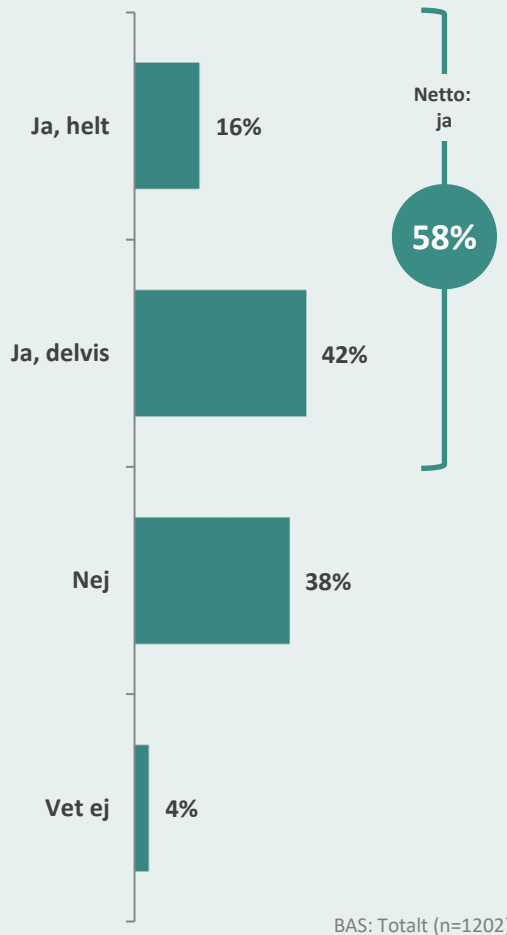
För fler signifikanser, se bifogad tabellbilaga

RESPONDENTPROFIL

Sex av tio representerar arbetsplatser som är utsatta för särskilda utmaningar

FRÅGA: Tycker du att arbetsplatsen/arbetsplatserna som du representerar är utsatt för särskilda utmaningar, vilket ställer extra stora krav på dig som förtroendevald?

Signifikanta skillnader mot totalen. Följande undergrupper svarar i högre grad:

Netto: ja (58%)

- Har varit stor brist på sommarvikarier på arbetsplatsen man representerar (81%)
- Arbetsgivaren tog in hyrpersonal för att klara sommarbemanningen (68%)
- Jag anser, men inte arbetsgivaren, att vi hade behövt ta in hyrpersonal (82%)
- Det fanns arbetspass i sommarens schema som inte blev bemannade (78%)
- Upplevde generellt under sommaren för hög arbetsbelastning som ej kändes hanterbar (91%)
- Det uppstod ökade patientsäkerhetsrisker kopplade till planeringen av sommarens bemanning (77%)

Nej (38%)

- Varken jag eller arbetsgivaren ansåg att vi behövde ta in hyrpersonal (55%)
- Det fanns inte arbetspass i sommarens schema som inte blev bemannade (55%)
- Upplevde generellt under sommaren en lagom arbetsbelastning (57%)
- Det uppstod inga ökade patientsäkerhetsrisker kopplade till planeringen av sommarens bemanning (62%)

För fler signifikanser, se bifogad tabellbilaga

Mer än hälften jobbar på arbetsplatser där arbetstiden är dygnet runt varje dag i veckan

FRÅGA: Vilket av följande alternativ speglar bäst hur arbetstiderna ser ut på den arbetsplats/de arbetsplatser som du representerar?
Verksamheten på arbetsplatsen bedrivs främst på...

Signifikanta skillnader mot totalen. Följande undergrupper svarar i högre grad:

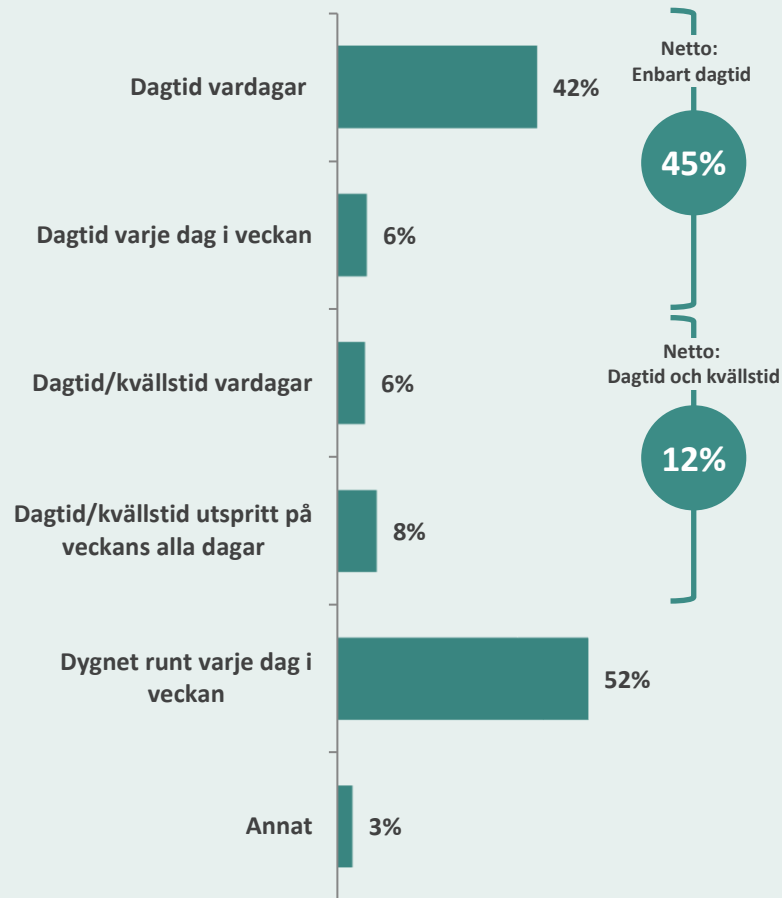
Netto: enbart dagtid (45%)

- Representerar verksamhetsområde: Primärvård (84%)
- Arbetsgivaren tog inte in hyrpersonal för att klara sommarbemanningen (52%)
- Varken jag eller arbetsgivaren ansåg att vi behövde ta in hyrpersonal (57%)
- Det fanns inte arbetspass i sommarens schema som inte blev bemannade (59%)

- Det uppstod inga ökade patientsäkerhetsrisker kopplade till planeringen av sommarens bemanning (60%)

Netto: dagtid och kvällstid (12%)

- Representerar verksamhetsområde: Vård av äldre (27%)

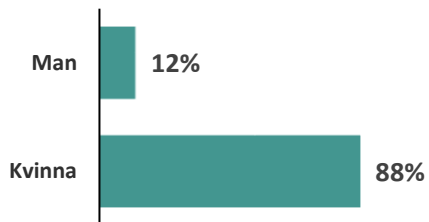

För fler signifikanser, se bifogad tabellbilaga

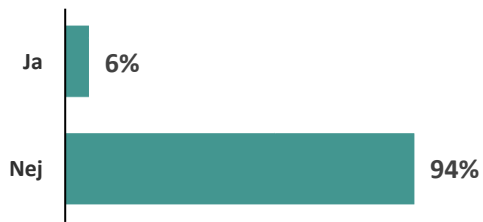
BAS: Totalt (n=1202)

PROFIL PÅ RESPONDENTERNA

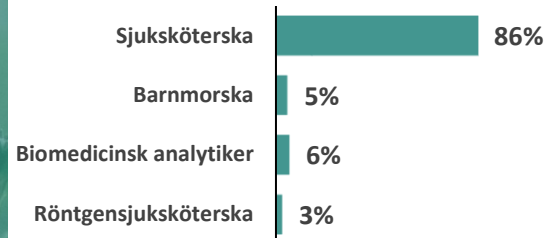
KÖN

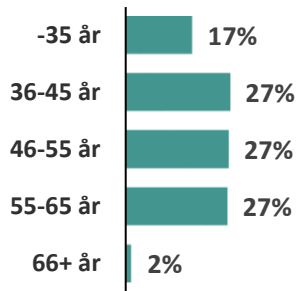
PRIVAT SEKTOR

YRKE

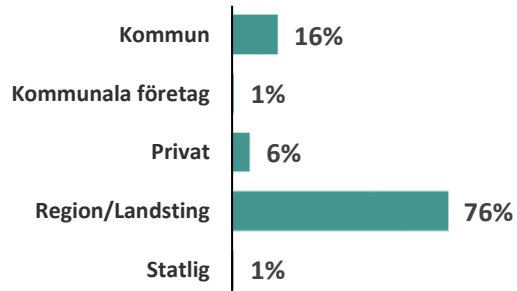

ÅLDER

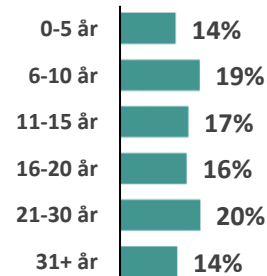

Medel-
ålder:
47 år

ARBETSGIVARE

ANTAL ÅR SOM MEDLEM

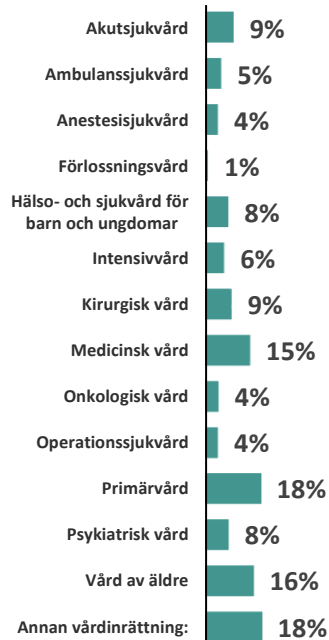

Snitt:
17 år

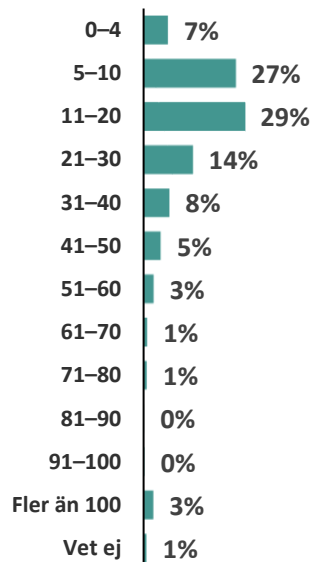
BAS: Samtliga (n=1202)

PROFIL PÅ RESPONDENTERNA

VERKSAMHETSOMRÅDE MAN REPRESENTERAR

HUR MÅNGA MEDLEMMAR REPRESENTERAR DU?

BAS: Samtliga (n=1202)

KONTAKT NOVUS

VI PÅ NOVUS ÄLSKAR FRÅGOR!

Kontakter på Novus

Rådgivare

Per Fernström

Mobil: +46 739 40 39 19

E-post: per.fernstrom@novus.se

Projektledare

Maria Klaréus

Mobil: +46 72 142 91 35

E-post: maria.klareus@novus.se

PUBLICERINGSREGLER

Novus varumärke är en garant för att en undersökning har gått rätt till och att slutsatserna kring densamma är korrekta utifrån målet med undersökningen.

Enligt internationella branschregler (ESOMAR) är Novus som undersökningsföretag ansvariga för att våra undersökningar tolkas rätt vid första publicering.

För att säkerställa att våra undersökningar presenteras på ett korrekt sätt ber vi alltid att få se den text som skrivs med syfte att publiceras där Novus undersökningar omnämns.

Novus förbehåller sig rätten att korrigera felaktiga siffror och tolkningar som har publicerats.

Novus är via moderbolaget
Gallup Nordic Sveriges
representant för Gallup
International.

 novus

Sveavägen 59, 113 59 Stockholm

Tel +46 (0)8 128 196 00

Mail: info@novus.se

BEGREPPSFÖRKLARING

I Novus rapporter redovisar vi ofta skillnader mellan olika värden, något vi kallar för statistiskt säkerställda skillnader, statistiska signifikanser eller att något "inte är inom felmarginalen".

Konfidensgrad

Novus standard är 95% konfidensgrad, vilket innebär att det sanna värdet för populationen med 95% sannolikhet ligger inom det intervall som ges av stickprovets värde +/- felmarginalen. Att använda 95% konfidensgrad motsvarar en signifikansnivå på 5%.

Vad är en felmarginal?

Felmarginalen är ett mått på osäkerheten i en skattning av en parameter. Exempelvis blir felmarginalen vid ett stickprov på 1000 individer, på 5% signifikansnivå, för följande utfall:
20/80: +/- **2,5%**
50/50: +/- **3,1%**

Är det statistiskt säkerställt?

Om en skillnad är större än felmarginalen är skillnaden statistiskt säkerställd. En statistiskt säkerställd skillnad mellan två olika värden innebär att det är en skillnad som troligen inte enbart kan förklaras av slumpen. Det som är säkerställt är således att det finns en skillnad, inte själva storleken.